



V. BOROS ILDI

AZ ÖREG HÖLGY MESÉJE

Árva vára számomra olyan, mint egy méltóságteljes idős hölgy, aki 400 éve ül ugyanazon a sziklán, rendíthetetlen nyugalmat árasztva magából. Tanúja letűnt koroknak, viharos évszázadoknak, fényes, főúri lakomáknak, pompás nemesi lakodalmaknak, kusza szerelmi kapcsolatoknak és galád összeesküvéseknek. Ől a néha csendes és kiszámítható, máskor szeleburdi és kezelhetetlen Árva folyó feletti sziklabércen és figyel. Árvaváralja község lakói pedig, akik felett büszke méltósággal pöffeszkedik, megszokták már, hogy az idős hölgyet valami bájos és megmagyarázhatatlan titok lengi körül, amit nemhogy az odalátogató turisták, de ők sem tudnak megfejtteni...

A Zsolnai kerület Alsókubíni járásában található Árva vára az egykori Magyarország egyik legfestőibb sásfészke volt. Bújtatott ő már az idők során templomos lovagot, rablólovagot, ismerte Corvin János rigolyáit, a Szapolyaiak állhatatosságát, de tán legtöbbet a Thurzókról tudott. Ott volt akkor is, amikor Bethlenfalvi gróf Thurzó György nádor, Árva megye örökös főispánja feleségül vette Forgách Zsófiát, és ott volt akkor is, amikor az meghalt, miután második lánygyermeküknek életet adott. Az idős hölgy látta, hogy a vár falai megtelnek gyásszal, a két anyátlan árva szeme pedig mindig szomorú. Tanúja volt Thurzó nádor második házasságának is Erzsébettel, hallotta a házassági esküjüket, látta a világraszóló lakodalmat, amit csaptak. Amit látott,

megtartotta magának. Azt is, hogy nemcsak szlovák, de lengyel, magyar énekszót is felkaptak az Árva folyó hullámai, hogy továbbvigyék. Aztán más korok jöttek, a lovakat már nem fogták be a puccos hintók elé, a kisasszonykák is eltűntek. Más embereket kellett bújtatnia, már nem nyilak, hanem fegyvergolyók süvítettek el mellette. A falu, ami a lába előtt hevert egykor, megváltozott. Autóbilok jártak az utcán, majd tankok hasították fel az erdőt. Megváltozott a világ...

Az öreg hölgy most jókat derül a kisé felgyorsult világban, ami őt körülveszi. Titkainak egy része kiderült ugyan, de múltját még a mai napig kutatják. A bútorok, a kincsek, az ágyak, melyben egykori ismerősei laktak, most szalaggal vannak körülvéve, és mindenféle nyelven beszélő embereknek magyarázzák el azt az életformát, aminek ő a tanúja volt. Emberek jönnek nyaranta fényképezőgépekkel, hogy megörökítsék őt, és megtudjanak valamit a titkaiból.

Jómagam leginkább nyári ruhában szeretem látni az öreg hölgyet, amikor szoknyája harsogó zöld a sok fenyőfától, olykor mintha toronydíszei is kacérkodnának a napsugarakkal. Egyenes tartással, ám szokásához híven kimerően figyel azokat a turistákat, akik még mindig az ő titkait fürkészik... Pedig még mennyi van belőlük, sóhajt fel télen, amikor csend lesz a lábai előtt, csak a falu kéményei pöfékelnek, és mindent belep a pihe-puha hó...

Megvalósult
a Magyar Kormány
támogatásával



MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

